

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V tiskarni in nakladni.

• EDINOST • z izdajo 2 krat na teden vsako srede in sabote o poludna. Cena za vsak priložni 7 gl., za polu leta 3 gl. 50 kr., za štiri leta 1 gl. 75 kr. — Sama priloga stane 1 gl. 50 kr. za celo leto. — Posamzne številke se dobivajo pri opravištvu in vtrankah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 4 kr. — Narodna, reklamacije in inserate prejema Opravištvo, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Val dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznanih in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

O avstr.-oger. Lloyd.

Ko je bila v drž. zboru debata o carinske in trgovinske zvezi mej Avstrijo in Ogersko, so nekateri nemški poslanci Lloydovo društvo silno grajali, očitali so vodstvu tega društva uprav židovsko izkoristitvenega po vladni subvencioniranega plovnega društva, vsled česar društvo avstr.-oger. trgovini ne koristi v toliki meri, kakor bi moralo. Mnoge take tožbe so bile pretirane in izvirajo tudi iz antipatij, katere prevladujejo v notranjih deželah do vsega, kar pride iz Trsta, katere antipatije pa so naši Lahoni se svojim brezskrbnim vedenjem temu važnemu mestu nakopali na glavo. — Ali da tudi Lloyd baš uzorno ne deluje, o tem smo prepričani.

Poslanec knez Lichtenstein, načelnik kluba konservativnih Nemcev, govoril je v drž. zboru o nagodbi daljši, uprav državniški govor in v tem govoru tudi še precej obširno izrazil svoje menenje o našem Lloyd. Vidi se nam torej potrebno da pridobimo iz tega objektivnega govora vsaj to, kar zadeva Lloyd. — Knez Lichtenstein je o Lloyd blizo tako le govoril:

Trgovinski svet se o avstr.-oger. Lloyd prav pogosto in jako resnobno pritožuje. Marsikaj, kar se mu očita, ni dokazano. Semkaj pristevam nazor, ki je jako razširjen, da avstr.-oger. Lloyd z lastnimi akcijami tu pa tam na borski igri; semkaj pristevam tudi nazor, da avstr.-oger. Lloyd od nekaterih inostranskih trgovinskih družeb sprejema gotove svote, da ne odpira novih prog v iztočni Aziji; semkaj pristevam tudi najhujšo izmed vseh obdolžitvev, da se cena marsikakega blaga, ki ga Lloyd prevažava, po raznih umetnih transportnih zaprekah na korist nekaterih izvoljencev posebno zvišava. Lloyd namreč blago, recimo olje iz Levante tako dolgo zadržuje, dokler se dotična skupina olja, ki je bila namenjena, da se jej cena dvigne, ni dražje prodala.

Vse ta sumničenja so nedokazana in kakor se kaže, se tudi dokazati ne dajo. Zato smo pa je na vsak način, če se taka sumničenja po svetu verjamejo. Ob enem nam pa kažejo, da mora vlada nekaj storiti, kar bi jej dalo več vpliva na vodstvo tega podjetja. Naj imenuje n. pr. državne governerje.

Popolnoma so pa vtemeljene pritožbe trgovinskih krogov o počasnosti in dragoti Lloyd, o njegovih refakcijah, in o jako mršavem razvitku nekaterih njegovih prog po Levantu, o katerih se še celo trdi, da gredo rakovo pot.

Kar se tiče dragih tarifov avstr.-oger. Lloydja pri tovarnem blagu, o tem niti besedice ne spregovorim. Zadosti naj bo, če omenim, da naš sladkor v Levantu ne gre najceneje preko Trsta, ampak preko Hamburga, pri čemur nam je pa še tudi po eni strani računati s precej dragimi tarifi južne železnice, po drugi strani pa s cenimi tarifi za vožnjo po Labi v Hamburg. Vendar pa, če primerjamo vozno iz Hamburga v Carigrad z ono iz Trsta v Carigrad, nahajamo pri skoraj trikrat večjem morskem potu razloček 20 do 25 frankov v zlatu. Vožnina iz Trsta v Carigrad je v razmerji kakor 16.9 proti 7.35. Lloyd je toraj več nego še enkrat tako drag, kakor podjetja, ki vozijo iz Hamburga v Carigrad.

Kake so tega posledice? Take, da se le tisti obrtniki in industrijalci Lloydja poslužujejo, ki nikakor niso vstani te poti ogniti se. Za to so mu pa tudi takorekoč izročeni na milost in nemilost.

Glede počasnosti so o Lloyd pritožbe tudi splošne in povsem opravičene. Resnica je, da se parobrodna društva danes v hitrosti skušajo, ker tekmujejo med saboj. Iz tega izvira, da hitrost 18 ali 20 morskih milj na uro ni nikakor več redka. Avstr.-oger. Lloyd ostal je pa v svojem konservativizmu pri starodavnih 8 do 9 morskih miljah na uro in po pravici zasluži ime »pomorskega bumelzug«.

Iz tega pa zopet izhaja, da so bile tuje vlade, ki iz začetka niso namevale lastnih parobrodskih prog snovati, temveč so hotele za svojo uradno poštno vožnjo Lloydja posluževati se, pristiljene misliti na osnovo lastnih parobrodskih prog, ker jim počasnost Lloydova nikakor ne ugaja. Ena izmed teh je nemška vlada. Taka počasnost in taka draginja zasluži pa tem večjo grajo pri podjetju, katero se je v taku času dvignilo na tako finančijelno stališče, da je razdeljevalo po 7⁰⁰ dividendne med delničarje. Ob enem si je pa ustanovilo jako velik rezervni zaklad in omislilo veliko ladij in parnikov. Pri parnikih in ladijah si je prav to društvo odpisalo že prav veliko odškodnine, pri vsem tem pa vleče tudi še izredno veliko državno popoporo — blizo dva milijona na leto.

Vzrok vsemu temu zdi se mi, da je velika subvencija, katera konkurenco vseh drugih podjetij v Avstriji ovira. Moogo pripomore pa tudi k temu jako pomankljiva pogodba z Lloydom, vsled katere vlada nema skoraj da prav nobenega vpliva na tovarne tarife tega društva. To mora toraj drugače postati. Da sem se danes v generalni debati o carinski in tr-

govinski zvezi s tem predmetom obširneje pečal, ima svoj vzrok v tem, ker ne želim, da bi nas kak predlog prav tako iznenadil, pri katerem bi vse tako zamudili, kakor smo svoje dni zamudili uajlepšo priložnost pri Lloydovi pogodbi.

Vladi pa moram očitati, da je predloge za novo pogodbo z drugo državno polovico sklepala, ne da bi bila poprej le količkaj z nami, s parlamentom v dotiko stopila. Iz tega izvira, da ima poslaniška zbornica — ne rečem ravno dovršene, vendar pa pol dovršene dogodke pred saboj, ki nam bodo na veliko nepriliko, kajti razprave med dvema vladama so za obravnave v parlamentu zdatno bolj sitne, kakor pa predlogi, pri katerih druga polovica nema ničesar govoriti.

Želim toraj, da glede nove pogodbe z Lloydom vlada že sedaj pozna naše želje in se na nje ozira. Na veliko olajšavo jej bodo svoje dni pri obravnava v tej visokej zbornici, kedar bo delala predloge. Sicer bi pa ne imel nič proti carinski in trgovinski zvezi. Kakor sem že rekel, želim, da se sprejme nespremenjena, ker smatram spremembe, ki so se napravile glede poprejšnjih razmer, za zdatne zboljšave.

Politični pregled.

Notranje dežela.

Iz delegacij. Vojskino odsek ogerske delegacije je 15. t. m. brez promembo sprejel redni proračun za vojsko. Pri postavku stroški za premeščanja je izjavil finančni minister Szapary, da se obe vladi dogovarjati, kako bi se vednemu povišavanju stroškov za nastanovanje v okolišje. Vojni minister je zagotovil, da se bo po moči ozir jemal na domačo obrt pri priskrbovanju potrebščin za vojaščino. — V avstr.-oger. proračunskem odseku je ta dan predlagal Sturm, naj se predloži izkaz skupnih osrednjih prebitkov ter zahteval od vojnega ministra, naj vojaški strokovnjaki odseku razložé dobrote novih pušk. Minister se je v odgovoru sklicaval na prejšnjo izjavo glede skupnih prebitkov in rekel, da se izkaz more oficijelno predložiti le po dogovoru obeh vlad, sicer pa je vsacemu prosto izkaz pregledati. Sturmov predlog je bil potem zavržen.

Sreča mu je vedno obdajal nek notranji nemir; — grdi črv ljubosumnosti jel mu je razjedati burne psi. Sploh njegovo življenje bilo je res enako burnim valovom, ki so ga trjali od kraja, od enega sklepa do drugega. Obšla ga je celo misel, zapustiti vojaške krdelo in prestopiti čez mejo ter tja zvabiti svojo Zorko, ako mu je res še udana. Ali sramovati se je začel samega sebe — postati izdajalec, prestopnik — tega ni hotel!

Stankovi stariši so stanovali v mestecu B.; najeli so si borno bivališče v podstranju neke hiše, mati je bila na domu, oče Jurij pa si je z raznim šalobarjenjem mogel toliko prislužiti, da sta borna shajala.

Prestopimo za tri mesece dalje. Zorka je zopet doma; Stanko je še vojak.

Poglejmo v podstrešje k Stankovim starišem. Noč je uže temna in zunaj buči burja, živžgajoč okolo okna v strehi, ki razsvetljuje borno sobico, kder Stankova mati Jera po dnevu šiva. Za mizo sedita oba starčka molče.

— Bog ve — oglasi se mati — kje se nahaja sedaj Stanko? Uže mesec dni je minolo, odkar nič ni pisal; morda se mu je kaka nesreča pripetila!

— Nesreča se mu sicer ni pripetila — oglasi se Jurij budomušno: bil je vedno vesele nrazil — ali sreča mu je ušla. Jaz sem mu večkrat ponavljal stari pregovor: kdor visoko leta, nisko sete, ali ni me hotel poslušati: naj bi bil ostal pri prvem

Potem se je pričela razprava o rednem proračunu za vojaščino. Sturm je izrekel željo, naj vojni minister razloži dosedanje podatke teritorialne razdelitve i nove pehotne vredbe, topničarske vredbe itd. Vojni minister je odgovoril, da je nagla mobilizacija mogoča le po teritorialnem načelu. Če tudi se na Avstr.-oger. nemore natančno izvesti, pa je tudi na Nemškem enako. Iz poskušanj, stercjenih vsako leto na papirji, pa se je dokazalo, da zdaj mobilizacija polovico časa manj potrebuje, nego poprej.

Minister dalje govori o potrebi vojaških častnih svetov, ki so tako sestavljeni, da ni misliti na take napake, o kakoršnih je Sturm govoril. Glede umirovjenja se sklicuje na poprejšnje izjave ter pravi, da se število umirovljenih vojakov manjša. Potem se je proračun sprejel.

V odseku za zunanje zadeve ogerske delegacije je 16. t. m. govoril grof Andrassy o izjavi ministra zunanjih zadev ter rekel, da je izjava njegovemu pričakovanju ustregla. Ali iz govora je posnel, da se knez Bismark ni brigal za želje ene vevlasti, ampak le za obranitev miru in tako je Nemčija žrtvovala naše interese obranitvi miru. To prašanje pa je prevažno, da ne bi ga trebalo pojasniti. Potem je Andrassy dokazoval, da je zveza treh cesarjev nenaravna, vznemirjajoča, da je ona zgubila moč za ohranitev evropskega miru, ker imati dve vladi tam, kder bi morali skupaj delati, nasprotno interese. Vsled težav te razmere je prišla Nemčija v popolnoma nemogoče stanje, in Bismark na oboji stran ne more biti več pošten »mešetar.« Govornik praša dalje grofa Kalnoky-a, kako se ima razumeti njegova izjava glede boljših razmer mej Rusijo in Bolgarijo, ker je v Bolgariji razen združitve Rumelije vse vrejeno po berlinskej pogodbi in Rusija nema nobene posebne pravice, ali se imajo zakonite razmere predrugačiti Rusiji v korist? — Grof Kalnoky je odgovoril, da je vlada uže v lanskih delegacijah glede združitve Bolgarije in Rumelije izjavila, da stoji na stalni pogodbi, in tako je tudi še danes. Vlada je imela jasen in določen cilj, ali dogodbe so ga

aklepu ter šel v semenišče, bil bi kedaj lahko gospod ter bi mu ne bilo treba vojaške kape nositi. Sreča mu je pa ušla: gospodičina Zorka, v katero se je zatelebal, poroči se v nedeljo z markizom!

— Kaj res?! — ubog Stanko! kako si se goljufal!

— Njega bi nikoli ne vzela, vodila ga je le za nos: on jej je preveč zaupal; jaz sem sicer od prvega začetka trdil, da iz te moke ne bode kruha.

— Kdo ti je pa povedal, da se poroči?

— Vsaj jo je danes pri deseteri maši župnik z lece oklical, in to ve uže vse ljudstvo v okolici.

— Torej je istina! ubogi Stanko: ne vem, kako prebiješ ta udarec; hudo te zadene, ko to izveš in ne vem, ako boš še kedaj vesel. — Poročiti mu treba ter ga potolažiti; koj grem tu k sosedu; njena hčerka mu bode pisala, naj se uda v božjo voljo ter voljno prebije udarec, koji ga je zadel.

— Eh, kak udarec! tako jezično babo, kakor si ti, še vdobi — pravi soprog smeje se.

— Jezično sicer, ali vendar dobra! — odvrne ona: — potrpi nekoliko, dokler se ne vrnem.

Sosedina hčerka je še budila. Jera jej pove, kako mora pisati Stanku, kako naj mu priporoča zaupanje v Boga itd. Ko je spisala, prebrala je Jeri, potem pristavila še zadnje srčne pozdrave, na to izročila deklici desetico, naj jutri pismo na pošto da. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

Valovi.

Spisal: Levin.

VI.

Neugodno je zadelo to pismo ubozelega Stanka; ves preplašen je begal ves dan okrog, nemirne misli divjale so mu po glavi: — Torej je njen oče vse izvedel in zapodil moj stariše o! hiše! moja slutna se je vendar le uresničila! Uboga starčka! kam se sedaj obrneta? Osoda! trda osoda! — mislil je in ukrepal, kako bi mu bilo mogoče jima pomagati vsaj z dobrim svetom.

In ti uboga Zorka, koliko moraš prebiti radi mene! jaz nisem vreden takega zatajevanja — nevrednež je oni človek, ki rani žensko srce ter je uname za se čeprav dobo ve, da mu ne bode mogoče takega ženskega bitja kedaj osrečiti! — nevreden tvoje iskrene ljubezni sem tudi jaz, ki sem se z ljubeznijo igral liki otrok z ognjem!

Pri teh mislih se strese. Zopet druge milejše mi-li mu pridejo v možgane: — zakaj se pač pod nič devam? poprašuje samega sebe — nisem li tudi jaz človek? zakaj si pač tako črno slikam vet; i jaz imam pravico do življenja, do nbeznosti!

Ko te sreča obišče, ne pozabi svojega bližnjega, ki morda v nesreči zdihuje; ko si pa nesrečen, ne upaj na tolažbo od strani svojega bližnjega ali prijatelja, ampak zanašaj se sam na se, spoznaj vrednost svoje osebe — to je oni zdravi egoizem, ki človeka čestokrat reši obupa.

Tudi Stanko se je pomiril; na večer stopi v neko gostilno in tam v nekem kotu, kder ga nobeden ni nadlegoval, odpiše materi in Zorki, tolažeč ji, čeprav je sam najbolj bil tolažljiva potreben.

VII.

N: bodemo dalje popisovali, kako se je s Stankom godilo mej vojaki. Pisma od Zorke so mu še dobajala, ali le redkoma. Zorka je bila pri svoji teti v mestu B.; iz hiše ni nikoli šla sama, ampak vsakokrat z svojo teto, neko černo, a bogato udovo. Na domu je tudi bila vedno nadziravana, da bi kaj skrivno ne pisala, radi česa je morala skoraj od pisanja prenehati. Pogosta pisma od Stanka dobivala je po svojej služnici, kateraj jih je Stankova mati dajala; — tožil jej je ubogi Stanko, kako je nesrečen in preganjan od odurne osode, kako se vedno čuti otožnega in pobitega; mrmral je večkrat tudi na njena pisma, ki so tako redkoma prihajala in bila tako kratka. Vedel je sicer za uzrok, ali predstavljal si ga je kot Zorkino izmišljotino — Zorka, koja je on tako iskreno ljubil, ni se mu zdela več nekdanja blaga in zvesta ljubica, ampak mrzla in plona kesanja.

zavrle. Minister se popolnoma ujema s tem, da se berlinska pogodba v ničem nema promeniti. Nobeden pa ne more tajiti, da je razmera Rusije do Bolgarije za bodočnost velevažna; ne more se misliti, da bi napetost mej veliko državo in majhno državo mogla dolgo trajati, če druga vlada za malo državo vedno na straži ne stoji. In kdo bi prevzel to nalogo? Appony graja, da ministerstvo zunanjih zadev svoj program vedno je v obliki varuje, mej tem ko se Rusija prizadeva za vspehe. Mi smo se vedno držali oblike, Rusija bistva. Mi imamo na vshodu življenjske interese, Rusija pa se stega po slavi.

17. t. m. je grof Kalnoky vsled praskanja izjavil, da je pričakovati, da se s Turčijo in Grško sklene trgovinska pogodba; glede avstrijsko-rumunskih trgovinskih razmer pa je minister izrekel obžalovanje, da ni bilo mogoče ugodne pogodbe, meni pa, da se na Rumunskem javno mnenje prevrže, ker pretrganje trgovinskih razmer bi škodovalo obema državam.

V odseku za vojaške zadeve ogerske delegacije je vojni minister na dotična praskanja odgovoril, zakaj je tri ogerske polke premeščil ter se naslanjal na to, da je ruske konjice več na meji nego avstrijske, pa ne le na avstrijske, temuč tudi na pruske meje. Odsek je sklenol delegaciji predložiti sklep, naj vojni minister v prihodnjem letu predloži poročilo o premeščevanju.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je brez razprave in brez promembe sprejel proračune skupnega finančnega ministerstva in najvišje računске oblasti; dalje je sprejel tudi poročevalcev predlog, naj se finančni minister povabi, da pojasni in utemelji troške, postavljene pri postavku carina.

V proračunskem odseku avstrijske delegacije sta bila ta dan na dnevnem redu proračuna za vojno mornarico in za Bosno in Hercegovino. Naglašalo se je, da troški za mornarico od leta do leta rasto. Poveljni vojne mornarice se je posebno opral na to, da imamo zdaj 38 torpednic, izvrstnih, ki bodo za več let zadoščevale in jako hvalil izvrstnost naših ladij. Proračun se je potem sprejel brez promembe. — Tudi v odseku ogerske delegacije je baron Sterneck hvalil torpednic, ki so se pri zaporu grških bregov posebno dobro obnesle. Pristavil je dalje, da je za ogerske učence mornarične akademije madjarski jezik zapovedan, in da se posebno v ozir jemlje na domačo obrt pri pribavljanju potrebščin. Potem so se sprejele vse predloge. — Tudi proračun za Bosno in Hercegovino se je v avstrijskem odseku sprejel brez promembe; govorilo se je sicer mnogo a bistvenega malo, bile so le navadne fraze. Spomina vredne so nekatere opazke poročevalca Dumbe, ki je naglašal, da se nekaterim bosniškim izdelkom, kar se je Bosna vtesila v carinsko okolišje, škoda godi, dalje da je potreba povzdignoti živinorejo in odpraviti nekatere napake pri pobiranju davka. Mattuš je omenil pritožbe glede cenitve zemljiškega davka, pomanjkanja splošnega občinskega zakona in pospeševanja in ustanovitve šol.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje. Iz Tirnove, 14. novembra: Vojno sodišče v Burgasu je stabnega kapitana Nabukova, kakor povzročitelja zarote zoper življenje nekdanjega kneza Aleksandra in začetnika upora od 23. oktobra t. l., k smrti obsodilo, potem ga pa proti potrdilu ruskemu konzulatu v Burgasu izročilo. General Kaulbars pa je bolgarske vladi naznanil, da Rusija to obsodbo smatra za ničevno. — Iz Tirnove, 16. novembra: Sobranje se je odšlo ter ni sklenolo, kdaj se zopet snide. Zadnje vesti iz evropskih glavnih mest so vplivale pomirljivo, upanje se je vzbudilo, da Evropa bolgarskega prašanja ne vredi drugače, nego na podlogi obstoječih pogodb. Enega izmed roparjev, ki so avstrijskega konzula na poti iz Sredca v Tirnovo napali, ujeli so žandarji, drugim so na sledu. — Iz Carigrada 17. novembra: Rusko poslanstvo je naznanilo diplomatičnemu bolgarskemu opravitelju Grekovu, da ga ne more pripoznati za oficijelnega zastopnika Bolgarje in tedaj z njim o bolgarskem prašanju tudi ne občevati, ker ga je imenovala vlada, katere Rusija ne pripoznava.

Iz Sredca, 18. novembra. Kaulbars ni odgovoril na vladino noto, naj počaka odgovora na zadnjo noto, da se vrno ministri iz Tirnove, ampak poslal je danes drugo noto, v kateri pravi, da preziranje nasvetov, mlahnost vlade nasproti napadanju ruskih podanikov, kakor tudi sklanjanje velicega sobranja pričajo jasno, da je vlada sklenola, nazorom ruske vlade kličubovati, zato smatra Kaulbars dalje svoje prebivanje v Bolgariji za nepotrebno ter izjavlja, da so sedanji bolgarski vladarji zgubili zaupanje Rusije in zato so razmere pretrgane. Kaulbars z vsemi ruskimi konzulati vred zapusti Bolgarijo 20. t. m. in ruske podanike izroči nemškemu varstvu.

Ruska vlada je sestavila posebno komisijo, ki se bo pečala z raznimi socialnimi in ekonomičnimi sibirskimi prašanji, vzlasti glede javnega poduka, proganjanja v Sibiriji, vredbe pravosodja, izseljevanja itd. Generalna guvernija vshodnje Sibirije, prof Ignatjev, in amurske okrajne, baron Korv, udeleževala se bosta pri delih te komisije.

Srbsko bolgarska komisija za vredbo meje pri Bregovi prične 1. decembra svoje delovanje v Negotinu.

Med grškim ministerstvom in državnim zborom je nastal spor, vsled česar je bil državni zbor razpuščen. Sedanji Grki so čudni ljudje, radi bi silno mogočni bili, a tega nečejo vedeti, da je v ta namen treba požrtvovanja.

V Afganistanu se je upor zatri. Avfganskega generala Gholam Hider kana, ko je bil na poti proti Ghuzni, da otme to mesto, napali so uporniki v Šenidahan soteski, vendar se jim je odtegnol in prišel v Ghuzni, drugi dan pa je v upornike napadel ter jih tako pobil, da je v znamenje svoje zmage deset voz odrezanih glav v Kabul poslal.

DOPISI.

Neizkušane 15. listopada. (Izv. dop.) — Čudna tihota je vladala dolgo v ozir bližajočih se volitev. Kandidate so se sicer oglašali, — toda godilo se je vse tako mirno, da si v družbah le malo kdaj slišal besedo o tem.

Mislili smo, kako mirno se bodo vršile volitve, osobito, ko se nam ni boriti proti vragu. A zdaj so se reči zasukale in kaže nam, da bomo morali veliko delati, ako hočemo res vsestransko sposobnega kandidata poslancem izvoliti. Zopet bo tedaj boj na volišči!

Ko pa govorim o borbi, zagotavljam Vas, g. urednik, da na g. Poldu Deklevu, mlinarja v Bujah, niti ne mislimo. Ironija zdi se mi, je da ta gospod kandidira; ironičen je po mojej sodbi dopis iz Košane št. 91. »Edinosti«; — sploh je ironija priporočati izvolitve g. L. Deklevu.

G. L. Dekleva naj nam pojasni, ali je še Kranjec (tako se je sam imenoval, ni hotel biti ne Nemeč ne Slovenec); pojasni naj nam, kaj se mu zoi v ozir slovenskega jezika, ali je res tako pomanjkljiv in boren, kakor ga je slikal; odgovori naj nam, kdaj misli odpraviti iz svoje pisarne uradne nemške formulare; pojasni naj nam sploh, je li za narod kdaj kaj storil — — —! — Ako nam to vsaj povoljno pojasni, potem ga hočemo še le smatrati kot takega, čegar kandidatura ni — ironija! — Da ga g. dopisnik hvali kot dobrega gospodarja, na kar sklepa iz tega, da ima veliko posestvo, namočil je sam palico s tem proti svojemu ljubljencu. Ako je g. D. bogat, gotovo je toliko bolj dolžan kot rodoljub kaj več žrtvovati za narod; ali kje smo še kaj takega slišali? — In veliko premoženje, ali je to karakteristikum dobrega poslanca?!! Sploh naj o g. Deklevi govori priprosto ljudstvo, naj razjasni pomen besede »framentinov bub« — — —! — Še nekaj gradiva imam pripravljene ga o tem odličnem kandidatu. Mislim pa, da za enkrat to zadoščuje in da g. kandidata lahko izmodri, da neha kandidovati.

Naš kandidat za deželni zbor bo skoro gotovo g. Hinko Kavčič, znani rodoljub na Razdrtem. Kandidatje za državni zbor se za poslanstvo v deželno zbornico ne potegujejo. — Senožeški kandidat je zdaj brez vsake nade v bodočnost.

Prihodnjič še kaj o volitvah.

Iz Solkana dne 12. novembra (Izv. dop.) Naša čitalnica je ena najstarejših na Primorskem, ker prihodnje leto bode obhajala uže dvajsetletnico. Par let sem pa to društvo vendar premalo napreduje, ker ni moza, kateri bi se potrudil, da bi se udje pomnožili in bi skrbel, da bi se zopet po Solkanu širila slovenska pesem. Naši fantje so uže zopet začeli »joličati« in druge italijanske kruliti.

Želja je torej mej tukajšnjimi rodoljubi, da bi se naši čitalniški očetje zopet začeli bolj brigati za povzdigo petja in sploh našega čestitljivega društva, katero ima morda najstarejšo zastavo na Primorskem še od leta 1848 Ohranila se nam je še lepa, kajti napravljena je bila ta slovenska trobojnica iz jako težke, prave svile.

No pa sliši se, da so se v merodajnih krogih uže začeli razgovarjati, kako bi še letos v Solkanu osnovali kako besedo, in posebno se pogovarjajo o tem, kako bi se prihodnje leto na prav dostojin način obhajala 20letnica naše čitalnice. — Sliši se, da se ima ta slavnost vršiti prihodnje leto v lepem mesecu maju in da se začne še to zimo priprave glede petja in sploh programa te slavnosti. Povabijo se vsa narodna društva na Primorskem in tudi drugod na Slovenskem, in govori se tudi, da se osnuje poseben veselični odbor za to slavnost. V prvi vrsti pa bode nekda vabljeno delalsko podporno društvo v Trstu, katero je nameravalo uže lansko leto napraviti izlet na Sv. Goro in se udeležiti velike veselice v Solkanu. Menenje tukajšnjih rodoljubov je, da bi se oni letos nameravali izlet napravil v maju prihodnjega leta, in da bi se sploh Tržačani udeležili naše slavnosti, ki bode potem toliko veličastnejša.

Priporočam tudi jaz pri tej priliki slavnemu odboru naše čitalnice, da se poprime dela na vse kriplje, da se prihodnje leto pred svetom pokazemo kakor pravi narodni stražniki našega naroda ob Soči.

Domače in razne vesti.

Imendan Njene, a Veličanstva presvite cesarice Elizabete praznoval se je večerjav prav dostojno tudi v Trstu. Vse srednje in ljudske šole v Gorici, toliko državne, kolikor metne in privatne, imele so službo božjo za presvito cesarico in so bili potem učenci in učenke prosti šole. Na c. k. dekliški šoli bila je tudi posebna veselica, katere so se udeležile mnoge odlične osebe.

Cesarju dar. Cesar je podaril iz lastnega premoženja 200 gl. dekanskej občini za zidanje farovža.

Odlikovanje. Gospod Aleksander baron Koller, tajnik pri pomorkeji oblasti v Trstu, dobil je naslov in značaj ministerjalnega tajnika.

Imenovanja. Pri c. k. finančnemu ravateljstvu so imenovani: Koncipient Ivan Vidulich finančnim poverjenikom v IX. razr., praktikant Albert Resen finančnim koncipientom v X. razr., davkarski pristav Alojzij Cordoardo kontrolorjem v X. razr., praktikanta Aleksander Berbuč in Donat Fonda pa adjunktom v XI. razr.

Predsedništvo političnega društva Edinost je izdalo to le vabilo do slovenskih rodoljubov na Primorskem: Velečeni gospod! Gotovo ste tudi Vi prepičani o veliki važnosti denarnega zavoda v Trstu, kateri zavod bi bil v slovenskih rokah, in torej Slovanom v prvi vrsti pristopen. Slovenski listi, mej njimi v prvi vrsti naš tržaški list »Edinost«, so o tej važnej zadevi uže večkrat obširno pisali in ta zadeva se je tudi uže razpravljala v občnih zborih političnega društva »Edinost« in »Delalskega podpornega društva« v Trstu. Odbor političnega društva pa je še posebe dobil nalogo, da osnuje tako društvo, iziroma zadrugo in izpolnjuje prevzeto nalogo, vabi Vas podpisano predsedništvo na veliki shod slovenskih in hrvatskih rodoljubov vsega Primorskega, ki bode v nedeljo, dne 21. t. m. točno ob 11. uri predpoludne v dvorani »Slovenske čitalnice« v Trstu (Monte verde). Na tem shodu se bodo prečitala pravila, nasvetovale morebitne premembe in se bode volil odbor 15 udov — kateremu odboru se bode poverila zadača, da stori vse potrebne korake za postavitve vknjiženje zadruge, ter da nabira, vpisuje družabnike, ter tako zadrugi postavi trdne temelji. Glede na veliko važnost, katero ima ta zadeva za naš narod, podpisano nadeja se, da boste podastili shod z Svojo navzočnostjo in znamenja z visokim poštovanjem: Predsedništvo političnega društva »Edinost«. — Nadejati se je, da s tega shoda udeleže prav mnogi rodoljubi.

Vodstvo podružnice društvo Sv. Cirila in Metoda se je šio v četrtek pokloniti mil. škofu tržaškemu, Mons. dr. Glavinu, kateri je gospode prav prijazno sprejel in objubil, da društvu brani svojo dobrohotnost.

Tržaška podružnica društva Sv. Cirila in Metoda torej napravi 7. decembra veliko besedo v prekrasnem gledišču »Armonia«. Peli bodo razni pevski zbori, mej drugim »Večer na Savi« z spremljevanjem vojaškega orkestra, mešanji zbor »Ave Marija« tudi z spremljevanjem orkestra, potem nek samospjev, nova kompozicija g. Kosovela itd. Po lozah je uže zdaj prašanje in je uže nekoliko oddanih. — Lože se protajajo v

kavarni Commercio in v uradnji del. podpornega društva.

Slovenski otroški vrt v Trstu je napravil vodstvu podružnice Sv. Cirila in Metoda v Trstu mnogo dela in skrbi, — ker magistrat meče polena mej noge, dokler le mogoče. — Zdaj se atopnice predelavajo in potem menda ne bode več mogel zavlačevati odprja. Kako magistratovci skrbje za nas, naj bode dokaz to, da je poslal uže večkrat gledat svoje ljudi, ako se otroci uže podučujejo, ker želja na magistratu je, da bi mogli kaznovati družbo Sv. Cirila in Metoda. Lahonom sploh vsa stvar strašno priseda; ali toliko bolj se pa slovensko ljudstvo za njo zanimiva; doslej je vpisanih do 47 otrok, in ako bi se danes vrt odprl, gotovo bi se jih oglasilo še drugih 50, torej preveliko število za prostore in učiteljsko moč. — V kratkem se v Trstu osnuje tudi ženska podružnica društva Sv. Cirila in Metoda, kar bi bilo posebno lepo in veselo.

Prvi večer »Sokolskih plesnih vaj«, kateri nam je zadnje nedeljo v dvorani »Slovenske čitalnice« zbudil »Tržaškega Sokola« iz spanja, katero je od svojega prvega in zadnjega letošnjega izleta (26. aprila) v goriske okraje spal. S tem pričetkom Sokolskih plesnih vaj se je odprl tudi nov društveni život mej tržaškimi slovenskim prebivalstvom, ker odkar se je začela kolera, dremala so vsa društva in le malo znamenj svojega življenja kazala. Nadejali smo se torej, da zapazimo pri vajah večke šte ilo »Sokolov« in povabljenec, ker počitnice so bile dolge, ali v resnici smo opazili veliko malomarnost naših gospodov »Sokolov« za svojo lastno stvar, ker vaje so bile slabo obiskane, mej tem ko so se gospoda opaževala v raznih glediščih, kder se prikazuje italijanske »klasične« neumnosti in podpira italijanska kultura. Zato se je na vajah videlo malo imenitnih oseb in tudi zapazilo malo izbornih plesalk, katere »Sokola« nikoli ne zapustijo, samo pregrešamo, da ne morejo pozabiti, da se v Trstu nahajajo, ker se »sli« preveč sliši; v tem oziru pa »Sokol« njih podpirajo tako, da če kdo iz Kranjske med nje pride, ne bo vedel, kje je. V ostalem se nadejamo, da v prihodnje kaj veselejega objavimo. — Tudi v »delalskem podpornem društvu« so se plesne vaje začele v nedeljo popoldne in se bodo nadaljevale vsako nedeljo od 4—8 ure zvečer, h katerim imajo le družabniki in družabnice pristop in to tisti, kateri se bodo mogli izkazati, da z društvenimi prinosi niso v zaostanku. — V dober vspeh!

Unione Operaia Triestina. V nedeljo 21. t. m. ob 4. popoldne imel bode moški oddelek tega društva izvanredno glavno skupščino.

Demanja proka bode v četrtek na dan sv. Katarine z slovesno sv. mašo ob 8 uri v farnej cerkvi sv. Ivana; obhajal jo bode še krepki 88letni Žamarija Milkovič (stari mežnar) z svojo 88letno soprogo, ker ravno ta dan pred 63 leti sta si ljubezen in zvestobo prisegli. Bog ju živi še mnogo let!

Anton Krizmančič, posestnik iz Bazovice vračal se je predvečerajšnjem zvečer zdrav in vesel iz Riemanj domu v Bazovico. Ali ni prišel domu, ampak žandarji so ga našli poleg Bazovice mrtvega na cesti in ga nesli domu. — Mož je bil premožen, dober gospodar in rodoljub. — V Riemanjih je bil še potegol f. 41, katerih pa niso našli pri njem, vendar pa mu je moral ono svoto kečo vzeti, ko je bil uže mrtev, kajti najbrže ga je zadel kaplja. Denes smo zvedeli, da K. ni še mrtev, ampak močno bolan.

Stari poznani slovenski urar, g. Josip B-zek umrl je večerjav v mestnej bolnici v 73. letu. Mož je bil v svojej stroki jako iznajdljiv in tudi pravi rodoljub.

Tržaške novosti:

Kolera je torej pri nas popolnoma pomenala in bolnica koleroznih je bila odpravljena 12. t. m. Stala je bolezen mestno denarno nad 200.000 gl., katero svoto bodo davkoplačevalci v bodoče morali skladati. — Ljudstvo zdaj pravi, da so na magistratu kolero uradno proglasili in prav tako tudi uradno preklicali ali odpravili; prave kolere da sploh ni bilo itd. V tem ljudstvo, kakor navadno, pretirava, ali večji zdravniki sami trde, da se je tudi od strani zdravstvene komisije mnogo pretiravalo; mnoge so mladi neveščji zdravniki proglasili za kolerozne, kateri te bolezn niso imeli. Reči se more, da vendar kolera ni ta pot toliko ljudi popadla, kakor v epidemijah poprejšnjih let. — Ali bati se je — in s tem strašijo zdravniki sami, da nas prihodnje poletje zopet obišče strašna ta bolezen, in da se mogoče še bolj razširi v notranje kraje, kakor se je letos. — Upajmo najboljšo, kajti v teh rečeh tudi zdravniki sami plavajo v hipotezah, nič pozitivnega ne vedó.

Nesreče. V mlinu Economo se je ponesrečil predvečerajšnjem zvečer 36 letni delavec Ivan Gregorič, u delavskega podp. društva, rodoma Goričan, očč treh majhnih otrok; ranjen je bil na roki prav močno. Pozvan je bil dr. Cuduri, ki ga je velič odvesti v bolnico. Delavci v mlinu, pozor! — 11 l tna deklica Karolina Božič

Igrala se je z drugimi otroki na stopnicah v 3. nadstropji hiše št. 2 v ulici Pondares. Padla je čez ograjo v vežo ter si zlomila desno nogo. Nadzirajte svoje otroke, stariši, da se ne boste prepozno kesali!

Neresnična je vest v »Trž. Tagblattu« in tudi v drugih nemških listih, da je namreč slovenski učenjak, g. Franc Levstik zginol. — Gosp. Levstik se vsaki dan po Ljubljani spreha in vedno vestno in natančno opravlja svojo službo v licejalni knjižnici.

Pobegol je v Rim nek okolčan, mestni cestar, rodoma Barkovljan, napravil je 4000 gl. dolga, pa popustil Leopolu in otroke.

Policijsko. Težak Leopold Cudat ranil je nečega Josipa Cimochi-ja z nožem pod levim očesom. — Zloglasni Josip Cosolo iz Trsta vliomil je v stanovanju gostilničarke Marije Roba v 2. nadstropju hiše št. 12. v ulici Farneto. Ko je mislil odnesti pete in razne dragocenosti, vredne 60 gl., takrat pa se je povratila lastnica in ga prijela. — Več težakov se je sprlo na trgu Stazione ter sta bila Janez Paiser iz Ljubljane in Jakob Plattner iz Kranja z nožem težko ranjena, vsled česar so zaprli kot sumljiva Janeza Malombro in Božidara Vovk. — Prodajalka Marija F. je večeraj za zajuter izpila morda »frakeljček« preveč, koji jej je dal »korajžo«, da je pretepala kmetico Ivano M. iz Gorjanske. Da jej izvečejo špriti, odpeljali so jo na policijo.

Razpisani službi. V okrožju primorskega finanč. ravnateljstva razpisano je mesto račun. praktikanta pri davkarji L. instancije s plačilom 300 gl. na leto in služba davkarskega višjega nadzornika v VIII. razredu. Prošnje do 6. decembra predsedništvu finanč. ravnateljstva v Trstu. Potrebno je znanje obeh deželnih jezikov.

Služba občinskega tajnika je razpisana v združenih občinah Muscoli-Str. soldo (na Goriškem) do 1. februarja 1887. Plača iznaša 400 gl. Prošnje do konca decembra t. l. županstvu.

Za dijaško kuhinjo v Trstu je daroval gosp. Franc Kallister f. 25, za kateri daru mu bodi presrčna hvala!

Kolera se je sopot prikazala v Istri; v mali vasi Zavrh poleg Zaboršta so zboleli predvčerajšnjem 4 kmetje za kolero, od katerih so še isti dan umrli trije.

Medveda je ustrelil, tako se poroča iz Kočevja, 9. t. m. posestnik Matija Glodič. Kosmatinec je po prilici 7 let star in 165 kg. težak.

Popravek. V zadnji številki smo prinesli vest »iz Podgrada«, katero popravljamo tako, da onotni uradniki c. k. sodni je niso bili ne omenjeni in tudi ne napadani v »Slov. Narodu«.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici: priredi veliko besedo v imendan Nje Veličanstvu, presv. cesarici Elizabeti v prostorih »Slovenske Čitalnice« v nedeljo 21. novembra 1886. Pričetek ob 7 1/2, uri zvečer. I. »Slovenca doma«, vgl. Volarič; poje možki zbor, 2. Slavnostni govor, 3. Hribarjeva »Kantata«, poje možki zbor, 4. »Dražba«, spel Sim. Gregorič; deklaruje gospodičina G. D., 5. »Na boj«, vgl. Hajdrih; poje možki zbor, 6. »Glub mora biti«, burka v jednom dejanji, 7. »Cerkvica«, vgl. Hajdrih; 8. »Kje je meja?«, vesela igra v jednom dejanji. II. Domača zabava v prostorih Margitinejeve gostilne. Opomba: Vabilo velja ob enem kot vstopnica, brez katere nema nikdo vhoda. Neutje, ki želijo dobiti vabilo, naj se oglasijo pri odboru. Vstopnina za osebo 15 kr. Nadplače se hvaležno sprejmejo, ker velja čisti dohodek v korist našemu društvu. V Gorici, 16. novembra 1886. Odbor.

Volilce Postojnsko-Logaškega okraja vabi izvrševalni odbor kluba narodnih poslancev na volilni sbod, kateri se boje vršil jutri, v nedeljo 21. novembra ob 4. uri v Postojni v gostilni gospoda Vičiča. Predstavljali se bodo pri tem sbodu kandidati za deželni in državni zbor. Obširno bude na tem zboru zopet govoril Andrej Ferjančič. Nadejati se je, da ga pride poslušati mnogo volilcev. Mi pa želimo, da notranjsko ljudstvo samo spozna dr. Ferjančiča in da se ne ozira nego na svojo vest, ne pa na priporočila ljudi, kateri še nikoli niso bili odločni ljubitelji svojega naroda.

Za Dolinarjev spomenik darovati se nadalje: Gg. Gerlanec Ivan f. 1, Pogorelec Anta f. 1, Naprej 50 kr., I. S. N. f. 1, Martelanc Andrej f. 1, Kariš Anton 20 kr., Perhinek Anton 20 kr., Senožski 50 kr., Ferluga Jakob f. 1, Koh Peter 50 kr., Sestlin Andrej 20 kr., Perhavec Andrej 20 kr., Gregorič Vinko (Prvačina) f. 5, Straus 30 kr., Neimennovan 50 kr., Vok Anton 20 kr., Grebenc Vjekoslav f. 2, F. Sterle v Zalogu 50 kr., Skupej for. 15.80. — Zadnjič izkazanih for. 76.40%. — Skupej for. 92.20%. — Odsež uljudno prosi gospodov nabiralcev naj blagovole poslati nabrane svote z dotičnimi polami blagajniku, g. Vekoslavu Kalistru. (Via Coroneo št. 27, Trst) in kjer se ni še začelo nabirati, naj se hitro sklene, če se da kaj skupej spraviti; ako ne, naj se pole nazaj pošlejo.

Listnica uredništva.

Gosp. učitelj v Livku in v njegovej družbi še 4 drugi gospodje so poslali v »Narod« in »Soča« neko izjavo, v kateri nas med drugim sumničajo, da nismo hoteli biti pravični g. učitelju iz Livka, ker nismo hoteli objaviti nekega poslanega. Tem gospodom čisto mirno odgovarjamo to-le:

Livški gosp. učitelj nam je poslal 8 tesno pisanih strani spisa, katerega je on krstil »poslano na podlagi tiskovnega zakona«. Ta spis je spremljalo neko pismo našemu uredniku, v katerem omenjeni g. učitelj preteč prasha, ako sprejmemo odgovornost za nek dopis iz Kobarida, ker stvar ni še rešena. Ob enem pa pravi, da smo si mnogo škodovali, ker marsikdo bude le še do konca tega leta naš naročnik, nadalje, da ga ni treba izzivati in še več takih.

Mi prašamo zdaj vsacega razumnika: Kateri urednik bi prevzel dvakrat daljši popravek, nego je bil dopis, katerega je hotel popraviti in to potem, ko je gospod Liveški učitelj na tak način napadal našega urednika v nekem ljubljanskem listu, in so mu doleže razne dopisnice in listi, v katerih se mu kar naravnost preti, da se bodo lista »Edinost«, naročniki odvrčali, da se list zatre in urednik zatoži. — Da bi bili mi objavili poslano, katero, mimogrede rečeno, ima tudi preveč vsednjih psovk, pač bi si bili dali spričevalo uboštva in bi bili s tem le dali priliko gospodu Livškemu učitelju, da bi se bil mogel hvalliti, kako nas je ugnal v kozji rog, kako smo se zbaljati itd.

Kateri urednik bi bil sploh še pismeno občeval s takim gospodom in mu pismeno odgovarjal? Iz poslanega učiteljev v dveh slovenskih listih pa le spoznavamo zavestnike proti našemu listu. — (Uganoli pa bi lahko, zakaj ni tudi šesti podpisal najnovejšega manifestata).

Zato pa gospodom po tem potu odgovarjamo na razne pretnje, da smo pripravljeno voljno prenašati tudi nastopke njihove zlovolje in jeze, saj smo prebili še hujše viharje. Tolaži nas pri tem le up, da se sčasoma tudi tem mladim gospodom pomiri vroča kri in da ti in drugi razvidijo, da njihova očitna jeza zaradi stvarnih opazek gledé učiteljstva in ukani na pravem mestu, ker nistano na svetu, katerega dejanske razmere ne bi s dale kritikovati in tudi zboljšati. — Še žalostnej vtišek je na nas napravilo poslano nekega g. učitelja iz Gorice v nekem ljubljanskem listu, v katerem izraža, da ga ni volja po sodniški poti siliti našega urednika, da bi sprejel nek njegov spis popravljajoč dopis iz Trsta v št. 90 »Edinosti«. Pred vsem nam ni jasno, čemu je bilo potrebno popravljati stvar, katere ne potrebuje popravka. »Kaj pa je tebe treba bilo« — vsklikni je vsak misleči človek, kateri je čital jedno in drugo in je ugal ob osobo, katero je morda mislil naš dopisnik.

Pa to vsa ni še nič proti trditvi, da bi bil gospod goriški učitelj moral od nas postavno terjati ter nas sodnijske siliti, da sprejmemo njegove popravke.

Ni treba baš posebnega juridičnega znanja, ampak le zdrave pameti v razsodbo, da bi bil vsak državni pravdnik jako na dolgo zategnol obraz, ko bi bil predital tožbo na podlagi uže omenjenega dopisa.

Nerazumljivo nam je torej, kako je mogel priti gosp. goriški učitelj do spoznanja, da je imel postavno pravico do popravka in da nam nekoliko blagodušno podeljuje »pardon«, kateri je jako po cenl, ker je podoben »avetega Blaža žegnus«.

Mi s temi opazkami nočemo žaliti, mi smo le izrazili menenje, da je treba stvari, katere se pošiljajo v javnost, dobro premisliti, ker mahanje po zraku ne daje ugleda, pač pa smeši.

Želimo pa, da bi nehala vsa srdita polemika mej učitelji, ker jim čisto nič ne koristi in najvročejše le blamira.

Tržno poročilo.

Kava — še vedno močno iskana, in je tendenca jako dobra. Prodalo se je te dni 2000 vreč Rio, po f. 69 do f. 77, 6000 vreč Santos po f. 64 do f. 75, Java Mal. stane f. 79 do f. 84, Ceylon plant f. 86 do f. 139.

Sladkor — tendenca se je zboljšala; iz vsih trgovišč so došla poročila o boljše kupčiji; prodalo se je te dni 6000 vreč sladkorja po f. 17 50 do f. 20 50.

Sadje — dobro obrajtano. Pomeranče in limoni f. 2 50 do f. 6, mandlji f. 77 do f. 80, datlji f. 23 do f. 26, fige v venci f. 11 do f. 12, rožiči grški f. 6 50, pulješki f. 9 60 do f. 11, ovaša f. 22 do f. 23, razne cvebe f. 17 do f. 22, Elemé f. 19 do f. 30, Sultanina f. 19 do f. 33.

Olje — jedilno f. 36 do f. 42, namizno f. 50 do f. 69.

Petrolje — trdnejše; rusko stane f. 7 50 do f. 7 75, amerišansko f. 9 25.

Domači pridelki. Fižol ružeči stane f. 8 75 do f. 9, bohinec f. 10, koks f. 11 50, beli f. 10 do f. 10 50, mešani f. 7 50.

Maslo — dobro štajersko f. 84 do f. 91, suhe špije kranjske f. 8 do f. 9.

Žito — cene nekoliko trdnejše; pšenica banaska stane f. 9 25 do f. 10, kuruza levantinska f. 6 do f. 6 25.

Les — slabo obrajtan, cene prav nizke. Seno — konjsko f. 1 40 do f. 1 65, volovsko do f. 1 85.

Borsno poročilo.

Kurzi državnih papirjev se dobro drže, kljubu neugodnim poročilom iz Bolgarije.

Dunajska Borsna

dne 19. novembra

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Enotni drž. dolg v bankovcih 83 gl. 70 kr., Enotni drž. dolg v srebru 81 • 70, Zlata renta 114 • 20, 5% avst. renta 101 • 05, Delnice narodne banke 871 • —, Kreditne delnice 286 • 40, London 10 lir sterlin 125 • 70.

Priposlano*)

(Odgovor »čiteljski petorici«.)

Gaberšekova znana stranka ni vdočila nič stvarnega proti zadnjemu dopisu v Edinosti. A ker mu ni mogla drugače do živega, razupila ga je v zadnji Soči kot ptuj izmišljen, sramoten in hudoben dopis. Obžalujemo, da se po tej poti hočete zagovarjati. — Omenjeni dopis se je pisal in spisal tu v Kobaridu in nikjer drugje. Tudi ni napravil onega dopisa en sam dopisnik, marveč mnogo nas; tudi ne kaka stranka, n. pr. pevci, ampak Kobaridci, kakor je razvidno iz podpisa. A zdaj se nočete ravnati po svojem navadnem geslu: ne kdo? ampak kaj? Težko je obsojal kateri zaveden Kobaridec oni dopis, če so mu tukajšnje razmere dobro znane, še manj pa kateri iz kroga pevcev, s katerimi ste delali po listih kakor neka živalica z mehcom. Recimo, da je oni dopis v vaših očeh poln hudobije, kakšni so pa še le vaši bili ne le v naših očeh, temuč pri vsem narodu.

Vaše hudobne in prestrastne dipise obsojal je ves narod, našega pa obsojate samo vi. Zato, da smo pri tej priliki resnico povedali (vsega pa nismo še rekli), obrekujete nas le po starej svojej navadi, imate in razpostavljate nas kot lažnike, obrekovalce in hudobneže itd, a ko ste vi z nami hudobno v listih delali, vsako malenkost pretirali in nas do skrajnosti preganjali, mi se nismo oglasili v listih; kar ste vi preveč govorili in na velik zvon obešali, to smo mi premalo.

Dokler nam ne ovržete dat in fakt onega dopisa s tehtnimi in temeljitimi dokazi, smatramo vas z b. ter vam pošiljamo one predikate, ktere da jete v svoji izjavi pisalcu (pisalcem) onega dopisa, neodpečatene nazaj. Če pa smatrate še zmirom oni dopis za hudobnega in lažnjivega, potolažite se tedaj, ker imate pri njem vi največje zasluge, kajti mi smo se naučili tako strastno pisati samo od vas in od nikogar drugega. Saj smo rekli, da ne odjenjate, dokler nemate zadnje besede v listih (časnikih).

Da, vi hočete še dalje rogoviliti, mesto da bi si trkali na pisa ter vzdahnoli vendar enkrat: »O Bog nebeški in vi Kobaridci, med kterimi smo luč sveta zagledali, odpustite nam ker spoznavamo, da smo vas v enem letu tolikokrat po nevrednem v javnih listih opravljali, obrekovali, zasmehovali, črnilni in žalili. Spoznavamo, da nismo vredni biti vam domačinci (Kobaridci) radi tolikega sramočenja skupnega nam doma. Tembolj pričakujemo od vas oproščenja, ker radi odpuščate mladim in domišljavim ljudem in ker ste gotovo uže spoznali, da se uže dolgo sem pokorimo za svoje opravljivo in brezobzirno pisanje. Znaki ozbiljne naše pokore so vam ti le: V čitalnici puščamo stvari križem ležeče v znamenje občé žalosti. Ljudi smo naprosili, da bi nas memogredoče ne motili z svojim pozdravom. Na prejšnjih naših gostih šestilskih se redko kt ri iz med nas dobi, k večemu, da pre-mišluje štiri posledne reči. Po prejšnjih veseliceh oknih, na katerih so pogosto vihrale zastave, sušimo sedaj žepne rute polne solz. Na dvoriščih, na kterem smo se tolikokrat vrteli in sukali v prejšnjih časih, prodajamo sedaj zijala, kakor nekajd Kikeriki pred pogorelim glediščem dunaj-skega Ringa. Pri zadnji našej veselici nismo hoteli Kobaridskih godcev, v znamenje, da je takrat uže nastopil za nas čas pokore. Po istej cesti, po kterej smo se poprej tolikokrat trumoma vozili v Nadižo, videli in slišali ste nas letos pelja-jočese ne v vodo, ampak k pogrebu (kar smo takrat med potoma peli, bile so le mrtvaške pesmi (?). Skratka, naša vest se je tako omečila in stisnola, da se več ne upamo na dan z ono samovestjo in veljavo. Toraj vidite, da je vendar čas, da nam odpustite ter da homo kot domačinci skupno delovali na čast in blagost našega doma. Toraj, milost, saj ne homo več — — —

To bi bilo možko in nič drugega bi ne bilo želeli. Toliko na ono poslano. Iz Kobarida dne 14. nov. t. l. Prav mnogo Kobaridcev.

1) Za stvari pod ovim naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postav. veljava.

Čestitim gospodom pevcem!

V gledališčih »Armonia« bude prva velika zabava na korist družbi sv. Cirila in Metoda v torek 7. decembra t. l.; zatorej najljubljeneje prisimo gospodov tržaških in okoliških pevcev, naj se blagovizvol-potruditi k pevskim vajam: ob sredah točno ob 8 1/2, zvečer v delavsko popo. društvo; možki zbor; ob sobotah ob 8 1/2, zvečer v »Slovensko Čitalnico«; možki in ženski zbor; ob nedeljah ob 4 popoldne v »Slovensko Čitalnico«; skupna vaja vseh gg. pevcev in pevki.

Zabava se bliža, zategatelj ponavljamo še enkrat uljudno prošnjo. Sê spoštovanjem V Trst, 17. novembra 1886. Načelnštvo podružnice sv. Cirila in Metoda.

Na obroke! (72-17) daje pohištvo tapecarije, razno strižno-blago za obleke, ure vsake vrste M. Coreni via della Legna št. 1 P. II.

Podpisani opozoruje slavno občinstvo na svojo trgovino z dežniki v ulici Barriera vecchia št. 18 z bogato zbirko svilenih, volnenih in bombažnih dežnikov. Svileni od f. 2 50 naprej, volneni od f. 1 40 naprej, bombažni od 80 kr. naprej. — Tudi popravila prav po cenl dežnike in solničnike. Giulio Grimm. 104-29

Zgubljene in oslabiljene moške moči in nezmožnost Gotov pripomoček! Vsakdo se popolnoma ozdravi z genitalnim ogljenčevim slapom brez naslednjih notranjih neredov na gotov način in za vedno, čestokrat cele v dobi 2 dni, celo navidezno neozdravljiva nezmožnost v vsakej človeške dobi kakor tudi polucije, sê prijetnim, nečutenim, zunanjim zdravljenjem. 10-52 Svedoče slavni profesorji in zdravniške brošurice, na tisoče zahval od popolnoma ozdravljenih oseb svetujo vsem bolnim rabo ogljenčevega slapa, ki garantira gotov in trajen vspeh. Popolna priprava z dotičnim pioukom in zdravniškimi spričevali for. 5.80. Pri pošiljavi se dobro pazi, da se ne spozna kaj zavoj zadržuje in od kol prihaja. Zavod za ordinacije za tajne bolezni: Dr. Karol Altmann Dunaj VII. Mariahilferstrasse 80.

Čudovite kapljice Sv. Antona Padovanskega. To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdozratnije žledoljne bolezni. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemorojide, proti boleznim na jetrih in na eranicah, proti črevesnim boleznim in proti glustam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 5-52 Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročilo in pošiljatve pa edino v lekarnici Cristofolotti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti i G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Ravanini. Ena steklenica stane 30 novcev. Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Exporthaus zum Goldenen Schwert, Herrngasse 13, Brünn u. Schweriggasse 1, razpošilja po poštnem povzetju. Table with 3 columns: Item and Price. Includes Žen. sukno 10 mt. f. 8 50, Rumb. oxford 1 kom. 30 vt. for. 4-20, Brn. blago za z. sukni 2° mt. f. 8-10, Loden za gospe 10 mt. f. 5-50, King-kanina 3/4 s. 1 kom 30 vt. f. 6-8, Volneni robei 104 vt. f. 4-10, Kasimir 10 mt. f. 5-10, Domača pl. 3/4 s. 1 kos 30 vt. f. 4-50, Brn. sukno za z. obleko 3° mt. f. 4 50, Trojanit 10 mt. f. 4-10, M. Barhan 1 kos f. 5-10, Otrčače 5/4 v. 1 kos f. 1-20, Kanevas 1 kos 30 vt. f. 5-10, Šifon 1 kos 30 vt. for. 5-10, Garnitura iz ripsa 3 k f. 4-90, Barhan za obl. 10 mt. f. 3-50, Preproge 10 mt. f. 3-40, Garnitura iz jute 3 k. f. 4-10, Kalmuk 10 mt. f. 2 70, Flanela za ob. 10 mt. f. 4-10, Barhan Pike 1 kos f. 5-10. Pozvana solidna in reelna postrežba. Geniki in uzorec pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 9-10

